



**expertsessie**

# **Vergunningplichten tijdelijk deel omgevingsplan – deel 1**

donderdag 7 maart 2024  
Sandra Anzion (VNG)



**opening**



# Programma Expert sessie Vergunningplichten tijdelijk deel omgevingsplan – deel 1

- opening
- inleiding
- overzicht OPA-vergunningplichten
- vergunningplicht "omgevingsplanactiviteit bouwwerken" (art. 22.26 omgevingsplan)
- vergunningplichten "omgevingsplanactiviteit mba's" (art. 22.259 t/m 22.269 omgevingsplan)
- vragen

DEEL 2 OP WOENSDAG 27 MAART 2024 15.00-17.00 UUR



# "Expertsessie"





## Insteek deze expertsessie

- juridisch
- VTH
- je kunt dit ook bekijken vanuit plan-perspectief (maken definitieve eigen omgevingsplan), vanuit Toepasbare Regels-perspectief, vanuit DSO-perspectief
  - zie bijv. de sessies van VNG-netwerk-omgevingsplan van 9 februari 2024 en 1 maart 2024
- de verschillende perspectieven vullen elkaar aan; kennis over en weer is nodig

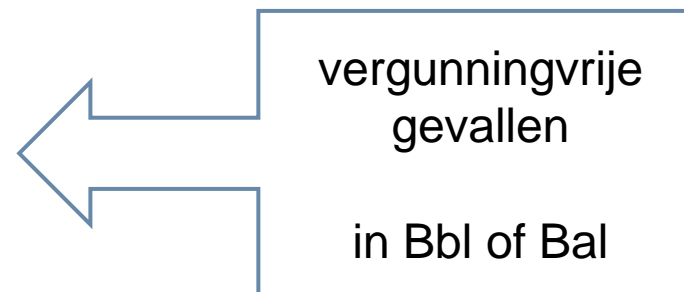


# inleiding

## Rijksvergunningplichten: art. 5.1 lid 1 Ow

- a. **omgevingsplanactiviteit** (*deze vergunningplicht kan via omgevingsplan lopen*)
- b. rijksmonumentenactiviteit
- c. ontgrondingsactiviteit
- d. stortingsactiviteit op zee
- e. Natura 2000-activiteit
- f. jachtgeweeractiviteit
- g. valkeniersactiviteit

tenzij een bij Amvb aangewezen geval

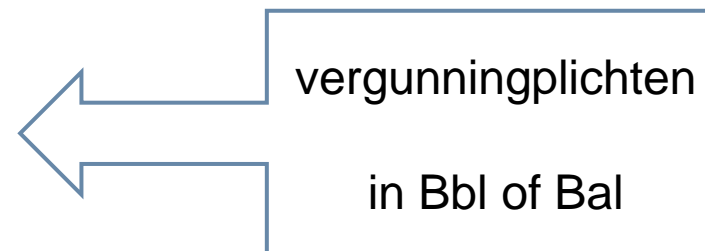




# Rijksvergunningplichten: art. 5.1 lid 2 Ow

- a. bouwactiviteit
- b. milieubelastende activiteit
- c. lozingsactiviteit op: 1°. oppervlaktewaterlichaam  
2°. zuiveringstechnisch werk
- d. wateronttrekkingsactiviteit
- e. mijnbouwlocatieactiviteit
- f. beperkingengebiedactiviteit mbt: 1°. weg  
2°. waterstaatswerk  
3°. luchthaven  
4°. hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg  
5°. installatie in een waterstaatswerk
- g. flora- en fauna-activiteit

voor zover een bij Amvb aangewezen geval

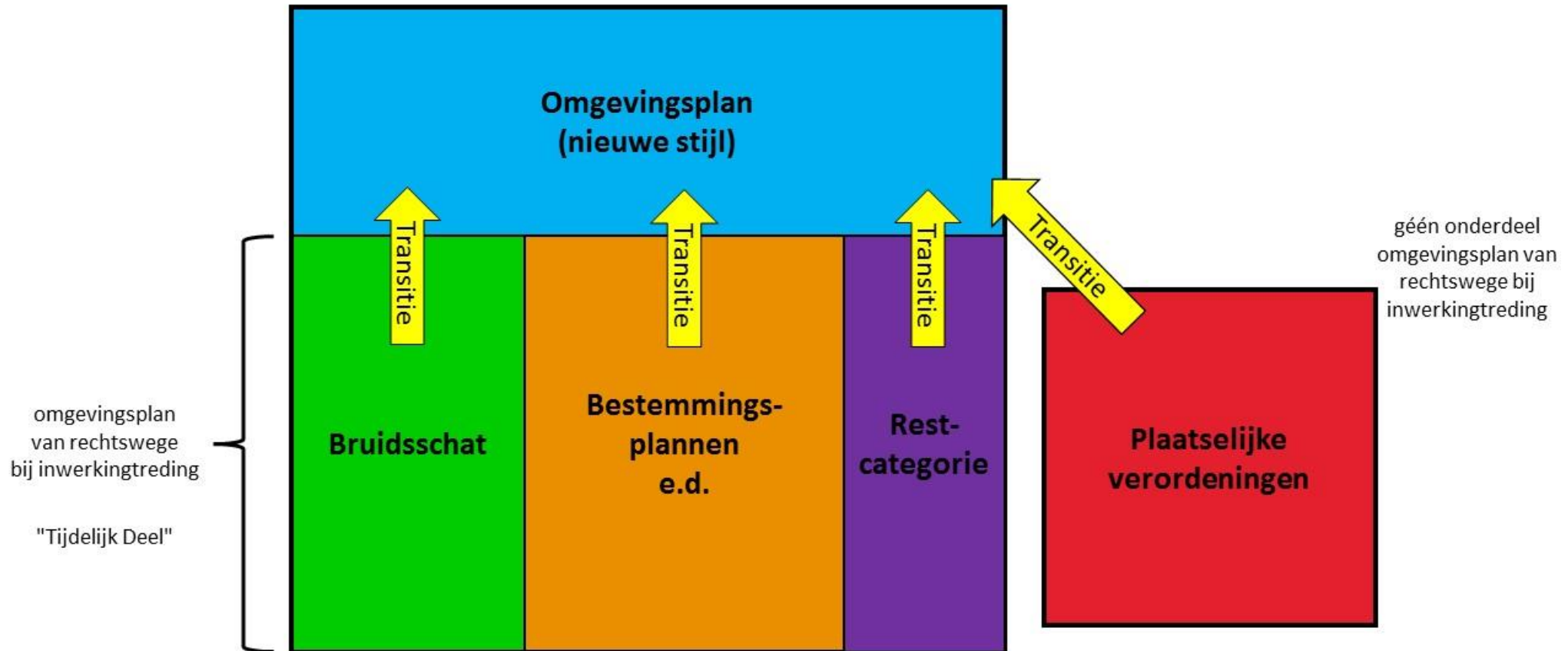




## Vergunningplichten omgevingsplan – binnenplans

- "Omgevingsplanactiviteit" (OPA): vergunningplichtig op grond van art. 5.1 lid 1 onder a Ow
- binnenplans: binnenplanse vergunningplicht in omgevingsplan

# OPA-vergunningplichten in omgevingsplan



## Transitiefase sinds 1-1-2024 (tot eind 2031)

- gemeente kan zelf OPA-vergunningplichten stellen in omgevingsplan
- deze expertsessie: alleen over de OPA-vergunningplichten zoals ze per 1-1-2024 in het omgevingsplan van rechtswege staan

# overzicht OPA-vergunningplichten

# Binnenplanse OPA's per 1-1-2024 op een rijtje gezet

- bruidsschat:
  - afd. 22.2: 'ruimtelijke' bouwvergunning:
    - art. 22.26 omgevingsplan: vergunningplicht "omgevingsplanactiviteit bouwwerken"
  - afd. 22.3: vergunningplichten met milieu-oogmerk
    - bijvoorbeeld art. 22.263 omgevingsplan: vergunningplicht LPG-tankstation
  - afd. 22.4: vergunning geluid weg of spoorweg
    - art. 22.272 omgevingsplan
  - afd. 22.5: artt. 22.277 en 22.280 omgevingsplan (zie hieronder)
- bestemmingsplannen e.d.:
  - aanlegvergunning, sloopvergunning en binnenplanse afwijk-vergunning op grond van bestemmingsplan
  - zie: artt. 22.277 en 22.280 omgevingsplan (bruidsschat)
- restcategorie
- plaatselijke verordeningen: bijv. kapvergunning, uitritvergunning e.d.
  - zie art. 22.8 Ow

## Dus meerdere OPA-vergunningplichten

- bij elke OPA-vergunningplicht hoort een setje regels:
  - de vergunningplicht zelf
  - vergunningvrije gevallen of uitzonderingen op de vergunningplicht
  - beoordelingsregels
  - aanvraagvereisten
- zorg dat je die setjes regels van verschillende OPA-vergunningplichten niet door elkaar haalt !

(dit geldt overigens niet alleen over de OPA-vergunningplichten onderling, maar voor alle vergunningplichten onderling)

# Bespreking OPA-vergunningplichten

- in deze expertsessie behandelen we de OPA-vergunningplichten:
  - waar komt deze OPA-vergunningplicht vandaan?  
(oftewel: hoe zat die in het oude recht?)
  - wat is de juridische term voor deze OPA-vergunningverplicht?
  - vergunningvrije gevallen/uitzonderingen vergunningplicht
  - hoe wordt deze OPA-vergunningplicht in het DSO genoemd?
  - de beoordelingsregels voor deze vergunningplicht
  - de aanvraagvereisten voor deze vergunningplicht

# **vergunningplicht**

## **"omgevingsplanactiviteit bouwwerken"**

**art. 22.26 omgevingsplan**



## "OPA bouwwerken": herkomst

- dit is de voortzetting van het 'ruimtelijk deel' van de oude Wabo-bouwvergunning  
art. 2.1 lid 1 onder a Wabo (oud)
- wordt informeel om die reden ook wel de 'ruimtelijke bouwvergunning' genoemd
- dit komt voort uit de 'knip' in de bouwvergunning: het 'technische deel' van de oude Wabo-bouwvergunning is nu een Rijksvergunningplicht in het Bbl: art. 2.25/2.26 Bbl

# "OPA bouwwerken": de vergunningplicht

- vergunningplicht: art. 22.26 omgevingsplan:

*"Artikel 22.26 omgevingsplan: Binnenplanse vergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken*

*Het is verboden zonder omgevingsvergunning een bouwactiviteit te verrichten en het te bouwen bouwwerk in stand te houden en te gebruiken."*

- juridische term: "vergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken"
- omschrijving van deze OPA: "een bouwactiviteit verrichten en het te bouwen bouwwerk in stand houden en gebruiken"

# "OPA bouwwerken": vergunningvrije gevallen & uitzonderingen

- vergunningvrije gevallen (bepaald door het Rijk):
  - ***"Artikel 2.29 Bbl: Vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwwerken"***
- uitzondering op de vergunningplicht (bepaald door de gemeente):
  - ***"Artikel 22.27 omgevingsplan: Uitzonderingen op vergunningplicht artikel 22.26 – omgevingsplan onverminderd van toepassing"***
  - en een uitzondering op de uitzondering:
    - ***"Artikel 22.28 omgevingsplan: Inperkingen artikel 22.27 vanwege cultureel erfgoed"***
    - toch vergunningplichtig ogv art 22.26 omgevingsplan omdat het gaat om (voorbeschermd) gemeentelijke/provinciale/rijks-monumenten of rijksbeschermd stads- of dorpsgezichten of archeologisch onderzoek

# "OPA bouwwerken": een opmerking over de vergunningvrije gevallen van art. 2.29 Bbl

- **"Artikel 2.29 Bbl: Vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwwerken"**
  - opmerking: deze vergunningvrije gevallen zijn een voortzetting van diverse onderdelen van art. 2 bijlage II van het Bor

## "OPA bouwwerken": enkele opmerkingen over de uitzondering van art. 22.27 omgevingsplan

- **"Artikel 22.27 omgevingsplan: Uitzonderingen op vergunningplicht artikel 22.26 – omgevingsplan onverminderd van toepassing"**
  - opmerking 1: deze uitzonderingen zijn een voortzetting van art. 3 bijlage II van het Bor (met enkele ondergeschikte aanpassingen)
  - opmerking 2: voor deze uitzonderingen geldt niet de vergunningplicht van art. 22.26 omgevingsplan, maar de overige omgevingsplanregels over het bouwen, in stand houden en gebruiken van het bouwwerk gelden wel gewoon!
    - vandaar in de titel van het artikel: "omgevingsplan onverminderd van toepassing"
    - als op grond van die andere regels een binnenplanse vergunning nodig is, of als het initiatief in strijd is met andere omgevingsregels, is daardoor toch een (B)OPA-vergunning nodig!

# Nog meer vergunningvrije activiteiten met betrekking tot bouwwerken

- in het omgevingsplan staat ook de volgende paragraaf:  
*"§ 22.2.7.3 Activiteiten met betrekking tot bouwwerken van rechtswege in overeenstemming met dit omgevingsplan"*  
→ ***"Artikel 22.36 omgevingsplan Binnenplanse vergunningvrije activiteiten van rechtswege in overeenstemming met dit omgevingsplan"***
- een aantal onderdelen van art. 2 bijlage II van het Bor zijn niet langer landelijk uniform vergunningvrij, en staan daarom niet in het Bbl
- het bouwen, in stand houden en gebruiken van deze bouwwerken is van rechtswege in overeenstemming met het omgevingsplan
  - dus géén OPA- of BOPA-vergunning nodig
  - wel een uitzondering: zie volgende dia

## Enkele opmerkingen over de vergunningvrije gevallen van art. 22.36 omgevingsplan

- ***"Artikel 22.36 omgevingsplan: Binnenplanse vergunningvrije activiteiten van rechtswege in overeenstemming met dit omgevingsplan***  
*Onverminderd de overige bepalingen van deze afdeling en de bepalingen van afdeling 22.3 zijn in ieder geval in overeenstemming met dit omgevingsplan: .....*"
- opmerking 1: deze aanhef maakt een uitzondering voor de bruidsschatregels in afdeling 22.2 en afdeling 22.3 van het omgevingsplan: regels uit o.a. Bouwbesluit, Woningwet en Activiteitenbesluit
  - → als bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken in strijd is met deze regels: dan geldt wèl een BOPA-vergunningplicht
- opmerking 2: zie ook art. 22.37 t/m 22.39 omgevingsplan, met o.a. inperkingen van de vergunningvrije gevallen van art. 22.36 omgevingsplan



# "OPA bouwwerken": terminologie juridisch vs omgevingsloket

loket-term	juridische term	artikel vergunningplicht
bouwactiviteit (technisch)	bouwactiviteit	art. 2.25/2.26 Bbl
bouwactiviteit (omgevingsplan)	omgevingsplanactiviteit bouwwerken	art 22.26 omgevingsplan



## "OPA bouwwerken": beoordelingsregels (1)

- **"Artikel 8.0a Bkl: beoordelingsregels omgevingsplanactiviteit algemeen**

*lid 1 Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, wordt, als het gaat om een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten, de omgevingsvergunning verleend als de activiteit niet in strijd is met de regels die in het omgevingsplan zijn gesteld over het verlenen van de omgevingsvergunning.*

## "OPA bouwwerken": beoordelingsregels (2)

- **"Artikel 22.29 omgevingsplan: Beoordelingsregels aanvraag binnenplanse omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken algemeen"**

- a. geen strijd met omgevingsplanregels over bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken (met uitzondering van paragraaf 22.2.4)
- b. geen strijd met redelijke eisen van welstand
- c. bij een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie:
  - geen overschrijding van toelaatbare kwaliteit van de bodem; of
  - bij overschrijding van toelaatbare kwaliteit van de bodem: het moet aannemelijk zijn dat een sanerende of andere beschermende maatregelen wordt getroffen

herkomst: art 2.10 Wabo lid 1 onder c (oud)

herkomst: art 2.10 Wabo lid 1 onder d (oud)

herkomst: art 2.10 Wabo lid 1 onder b (oud)

- het bodemaspect wordt verder uitgewerkt in art. 22.30 en 22.31 omgevingsplan

## "OPA bouwwerken": beoordelingsregels (3)

- ***"Artikel 22.32 omgevingsplan: Specifieke beoordelingsregel aanvraag binnenplanse omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken bij regels over een wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht"***
  - bij strijd met omgevingsplanregels over bouwen, in stand houden en gebruiken van bouwwerken kan omgevingsvergunning OPA bouwwerken toch worden verleend als:
    - geen strijd met regels voor de toepassing van een wijzigingsbevoegdheid of
    - geen strijd met regels voor het voldoen aan een uitwerkingsplicht
- door deze bepaling worden wijzigingsbevoegdheden en uitwerkingsplichten uit een voormalig bestemmingsplan omgezet in beoordelingsregels
- let op lid 2: art. 8.0b t/m 8.0d Bkl worden deels van toepassing

## "OPA bouwwerken": beoordelingsregels (4)

- zie ook nog art. 22.33 en 22.34 omgevingsplan:  
betreffen
  - voorbereidingsbesluit of aanwijzing als beschermd stads- of dorpsgezicht respectievelijk
  - voorschriften over archeologische monumentenzorg

## "OPA bouwwerken": aanvraagvereisten

- **"Artikel 7.3 Omgevingsregeling: algemene aanvraagvereisten"**
- **"Artikel 7.4 Omgevingsregeling: participatie"**
- **"Artikel 7.207b Omgevingsregeling: omgevingsplanactiviteit"**
  - lid 1 betreft binnenplanse OPA's: verwijst door naar aanvraagvereisten in het omgevingsplan zelf
- **"Artikel 22.35 omgevingsplan: Aanvraagvereisten binnenplanse omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken"**
  - bijvoorbeeld:
    - opgave bouwkosten
    - beoogde en huidige gebruik
    - bruto inhoud en bruto vloeroppervlak

# "OPA bouwwerken": verhouding met 'technische bouwvergunning'

- de "OPA bouwwerken" is de 'ruimtelijke helft' van de oude Wabo-bouwvergunning
- de 'technische helft' van de oude Wabo-bouwvergunning staat in het Bbl:
  - **"Artikel 2.25 Bbl: aanwijzing vergunningplichtige gevallen bouwactiviteit: bouwwerken met een dak"**
  - **"Artikel 2.26 Bbl: aanwijzing vergunningplichtige gevallen bouwactiviteit: bouwwerken zonder dak"**
- in het Bbl dus de vergunningplichten
- daarbij ook uitzonderingen op de vergunningplicht:
  - **"Artikel 2.27 Bbl: uitzonderingen aanwijzing vergunningplichtige gevallen bouwactiviteit in de artikelen 2.25 en 2.26"**
  - dat zijn dus uitzonderingen vanuit het oogpunt van de technische bouwkwaliteit

# **OPA-vergunningplichten milieubelastende activiteiten**

## **§ 22.3.26 omgevingplan**

## OPA-vergunningplichten mba's: herkomst

- een aantal Wabo-omgevingsvergunningplichten mbt milieu zijn gedecentraliseerd van Rijk naar gemeente
- ze komen uit bijlage I van het Bor
- deze staan dus niet in hst 3 Bal, maar in het omgevingsplan



## OPA-vergunningplichten mba's: de vergunningplichten (1)

- "§ 22.3.26 omgevingsplan: Vergunningplichten, aanvraagvereisten en beoordelingsregels aanvraag omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten"
- **"Artikel 22.258 omgevingsplan: Toepassingsbereik**  
*Deze paragraaf is niet van toepassing op een milieubelastende activiteit die als vergunningplichtig is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving."*
- vervolgens 11 artikelen met een OPA-vergunningplicht milieu

## OPA-vergunningplichten mba's: de vergunningplichten (2)

- 11 OPA-vergunningplichten milieu:
  - art. 22.259 omgevingsplan: Omgevingsvergunning verwerken polyesterhars
  - art. 22.260 omgevingsplan: Omgevingsvergunning installeren gesloten bodemenergiesysteem
  - art. 22.261 omgevingsplan: Omgevingsvergunning kweken maden van vliegende insecten
  - art. 22.262 omgevingsplan: Omgevingsvergunning opslaan propaan of propeen
  - art. 22.263 omgevingsplan: Omgevingsvergunning tanken met LPG
  - art. 22.264 omgevingsplan: Omgevingsvergunning antihagelkanonnen
  - art. 22.265 omgevingsplan: Omgevingsvergunning biologische agens
  - art. 22.266 omgevingsplan: Omgevingsvergunning genetisch gemodificeerde organismen
  - art. 22.267 omgevingsplan: Omgevingsvergunning opslaan dierlijke meststoffen
  - art. 22.268 omgevingsplan: Vangnetvergunning lozen in de bodem
  - art. 22.269 omgevingsplan: Vangnetvergunning lozen in schoonwaterriool

## OPA-vergunningplichten mba's: de vergunningplichten (3)

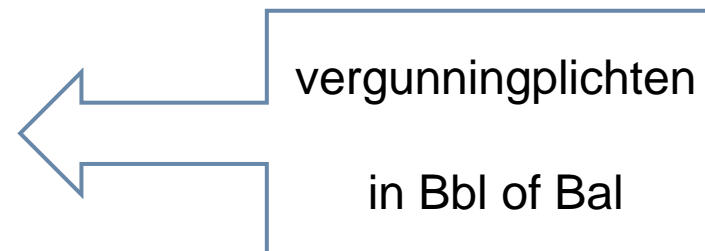
- juridische term: "omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten" ?
  - hierin ontbreekt wat mij betreft de term "omgevingsplanactiviteit"
  - er is immers ook de omgevingsvergunningplicht voor mba's van art. 5.1 lid 2 onder b Ow (zie volgende dia)
- omschrijving van deze OPA's: per vergunningplichtsartikel
- uitzonderingen op de vergunningplicht: per vergunningplichtsartikel
- "vergunningvrije gevallen" in Bal of Bbl?
  - nee, maar let op het toepassingsbereik van art. 22.258
  - dus wel een afbakening nodig tussen Bal en omgevingsplan



# Rijksvergunningplichten: art. 5.1 lid 2 Ow

- a. bouwactiviteit
- b. milieubelastende activiteit
- c. lozingsactiviteit op: 1°. oppervlaktewaterlichaam  
2°. zuiveringstechnisch werk
- d. wateronttrekkingsactiviteit
- e. mijnbouwlocatieactiviteit
- f. beperkingengebiedactiviteit mbt: 1°. weg  
2°. waterstaatswerk  
3°. luchthaven  
4°. hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg  
5°. installatie in een waterstaatswerk
- g. flora- en fauna-activiteit

voor zover een bij Amvb aangewezen geval



## OPA-vergunningplichten mba's: beoordelingsregels (1)

- **"Artikel 8.0a Bkl: beoordelingsregels omgevingsplanactiviteit algemeen**

*lid 1 Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, wordt, als het gaat om een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten, de omgevingsvergunning verleend als de activiteit niet in strijd is met de regels die in het omgevingsplan zijn gesteld over het verlenen van de omgevingsvergunning.*

## OPA-vergunningplichten mba's: beoordelingsregels (2)

- vergunningplichten art. 22.259 en 22.260:
  - in het vergunningplichtsartikel
- vergunningplichten art. 22.261 t/m 22.269:
  - **"Artikel 22.270 Beoordelingsregels omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten**  
*Op het verlenen van een omgevingsvergunning voor de activiteiten, bedoeld in de artikelen 22.261 tot en met 22.269, zijn de beoordelingsregels, bedoeld in de artikelen 8.9 tot en met 8.11 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, van overeenkomstige toepassing."*

# OPA-vergunningplichten mba's: aanvraagvereisten

- ***"Artikel 7.3 Omgevingsregeling: algemene aanvraagvereisten"***
- ***"Artikel 7.4 Omgevingsregeling: participatie"***
- ***"Artikel 7.207b Omgevingsregeling: omgevingsplanactiviteit"***
  - lid 1 betreft binnenplanse OPA's: verwijst door naar aanvraagvereisten in het omgevingsplan zelf
- specifieke aanvraagvereisten in omgevingsplan: per vergunningplichtsartikel

# Omgevingsvergunningen met milieu-oogmerk

- Rijk: Bal: vergunningplichten voor milieubelastende activiteiten (mba's)
  - dit is de "omgevingsvergunning milieubelastende activiteit"
  - grondslag: art. 5.1 lid 2 onder b Ow
- gemeente: omgevingsplan: óók vergunningplichten voor mba's
  - dit is een "omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit"
  - grondslag: art. 5.1 lid 1 onder a Ow





**Vragen?**



## Meer informatie

- website informatiepunt leefomgeving (iplo):

<https://iplo.nl/>

- website VNG:

<https://vng.nl/rubrieken/omgevingswet>

